

ISSN 2616-7174

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің

ХАБАРШЫСЫ

BULLETIN

of the L.N. Gumilyov
Eurasian National University

ВЕСТНИК

Евразийского национального
университета имени Л.Н. Гумилева

ЖУРНАЛИСТИКА сериясы

JOURNALISM Series

Серия **ЖУРНАЛИСТИКА**

№2 (123) / 2018

1995 жылдан бастап шығады

Founded in 1995

Издается с 1995 года

Жылына 4 рет шығады

Published 4 times a year

Выходит 4 раза в год

Астана, 2018

Astana, 2018

Бас редакторы **Қайрат Сак**

филология ғылымдарының кандидаты, профессор (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары **Аймұханбет Есдәулетов** *ф.ғ.канд., доцент (Қазақстан)*

Бас редактордың орынбасары **Гүлнар Кендірбай** *PhD (АҚШ)*

Редакция алқасы

Алдабергенов Қырықбай	Т. ғ. д., проф. (Қазақстан)
Асанов Қойлыбай	Ф. ғ. д., проф. (Қазақстан)
Әбдіманов Өмірхан	Ф. ғ. д., проф. (Қазақстан)
Әбішева Вера	Ф. ғ. д., проф. (Қазақстан)
Бейсенқұлов Аязби	Ф. ғ. к., доцент (Қазақстан)
Браун Михаил	PhD, проф. (АҚШ)
Дзялошинский Иосиф	Ф. ғ. д., проф. (Ресей)
Жақып Бауыржан	Ф. ғ. д., проф. (Қазақстан)
Жусупова Алматы	ф.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Ирназаров Кудрат	Т. ғ. д., проф. (Өзбекстан)
Корконосенко Сергей	Саяси ғ. д., проф. (Ресей)
Қара Әбдіуақап	Т. ғ. д., проф. (Түркия)
Қозыбаев Сағымбай	Т. ғ. д., проф. (Қазақстан)
Лебедева Татьяна	Ф. ғ. д., проф. (Франция)
Нұртазина Роза	Саяси ғ. д., проф. (Қазақстан)
Омашев Намазалы	Ф. ғ. д., проф. (Қазақстан)
Ризун Владимир	Ф. ғ. д. проф. (Украина)
Саид Агил бин Шех	PhD, проф. (Малайзия)
Саудбай Мадияр	PhD, проф. (Қазақстан)
Сердәлі Бекжігіт	Ф. ғ. к., доцент (Қазақстан)
Тахан Серік	Т. ғ. д., проф. (Қазақстан)
Тоқтағазин Мұратбек	Ф. ғ. к., доцент (Қазақстан)
Халилов Әбдіғани	PhD, проф. (Қырғызстан)
Ченгел Хулия	PhD, проф. (Түркия)
Шайхитдинова Светлана	Филос.ғ.д., проф. (Ресей)
Шалахметов Ғаділбек	Халықаралық Еуразиялық телевидение және радио академиясының академигі (Қазақстан)
Шестеркина Людмила	Ф. ғ. д., проф. (Ресей)
Шульцман Петр	Өнертану ғ. к., доцент (Қазақстан)

Жауапты редактор, компьютерде беттеген: Илияс Құрманғалиев

Жауапты хатшы: Гүлжазира Ертасова

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қ.Сәтпаев к-сі, 2, 408 б.

Тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31413) E-mail: vest_journalism@enu.kz

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысы. ЖУРНАЛИСТИКА сериясы

Меншіктенуші: ҚР БЖҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК.

ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде 27. 03. 2018 ж. №16995-Ж тіркеу куәлігімен тіркелген.

Мерзімділігі: жылына 4 рет.

Тиражы: 25 дана.

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қажымұқан к-сі, 13/1, тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31413)

© **Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті**

Editor-in-Chief **Kairat Sak**
Candidate of Philology, Professor (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief **Aitmukhanbet Yesdauletov** *Candidate of Philology, Associate Professor (Kazakhstan)*
Deputy Editor-in-Chief **Gulnar Kendirbai** *PhD, Professor (USA)*

Editorial board

Aldabergenov Kyrykbai	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Asanov Koilybay	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Abdimanov Omirkhan	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Abisheva Vera	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Beisenkulov Ayazbi	Candidate of Philology, Assoc. Prof. (Kazakhstan)
Brown Michael	PhD, Prof. (USA)
Dzyaloshinski Iosif	Doctor of Philology, Prof. (Russia)
Jakyp Baurjan	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Zhussupova Almatay	Candidate of Philology, Assoc. Prof. (Kazakhstan)
Irnazarov Kudrat	Candidate of Philology, Assoc. Prof. (Uzbekistan)
Korkonosenko Sergei	Doctor of Political Sciences, Prof. (Russia)
Kara Abdulvahap	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Turkey)
Kozybayev Sagymbai	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Lebedeva Tatiana	Doctor of Philology, Prof. (France)
Nurtazina Roza	Doctor of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Omashev Namazaly	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Rizun Volodymyr	Doctor of Philology, Prof. (Ukraine)
Syed Agil bin Shekh	PhD, Prof. (Malaysia)
Saubayev Madiyar	PhD, Prof. (Kazakhstan)
Bekzhigit Serdaly	Candidate of Philology, Assoc. Prof. (Kazakhstan)
Takhan Serik	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Toktagazin Muratbek	Candidate of Philology, Assoc. Prof. (Kazakhstan)
Khalilov Abdygani	PhD, Prof. (Kyrgyzstan)
Çengel Hülya	PhD, Prof. (Turkey)
Shaikhitdinova Svetlana	Doctor of Philosophy, Prof. (Russia)
Shalakhmetov Ghadilbek	Academician of the International Eurasian Academy of Television and Radio (Kazakhstan)
Shesterkina Ludmila	Doctor of Philology, Prof. (Russia)
Shultsman Petr	Candidate of Art, Assoc. Prof. (Russia)

Executive editor, computer layout: Ilyas Kurmangalyev
Executive Secretary: Guljazira Yertasova

Editorial address: 2, Satpayev str., of.408, Astana, Kazakhstan, 010008
Tel.: (7172) 709-500 (ext. 31413) E-mail: vest_journalism@enu.kz

Bulletin of the L.N. Gumilyov Eurasian National University. JOURNALISM Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N. Gumilyov Eurasian National University», Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.

Registered by Ministry of Information and Communication of the Republic of Kazakhstan.

Registration certificate No 16995-Ж from 27.03. 2018.

Periodicity: 4 times a year Circulation: 25 copies

Address of printing house: 13/1, Kazhimukan str., Astana, Kazakhstan 010008; tel.: (7172) 709-500 (ext.31413)

© **L.N. Gumilyov Eurasian National University**

Главный редактор **Кайрат Сак**
кандидат филологических наук, профессор (Казахстан)

Зам. главного редактора **Айтмуханбет Есдаuletов** к.ф.н., доцент (Казахстан)
Зам. главного редактора **Гульнар Кендирбай** PhD (США)

Редакционная коллегия

Алдабергенов Кырыкбай	Д. ист. н., проф. (Казахстан)
Асанов Койлыбай	Д. ф. н., проф. (Казахстан)
Абдиманов Омирхан	Д. ф. н., проф. (Казахстан)
Абишева Вера	Д. ф. н., проф. (Казахстан)
Бейсенкулов Аязби	К. ф. н., доцент (Казахстан)
Браун Михаил	PhD, проф. (США)
Дзялошинский Иосиф	Д. ф. н., проф. (Россия)
Жакып Бауыржан	Д. ф. н., проф. (Казахстан)
Жусупова Алматы	К. ф. н., доцент (Казахстан)
Ирназаров Кудрат	Д. ист. н., проф. (Узбекистан)
Корконосенко Сергей	Д. полит. н., проф. (Россия)
Кара Абдиуакап	Д. ист. н., проф. (Турция)
Козыбаев Сагимбай	Д. ист. н., проф. (Казахстан)
Лебедева Татьяна	Д. ф. н., проф. (Франция)
Нуртазина Роза	Д. полит. н., проф. (Казахстан)
Омашев Намазалы	Д. ф. н., проф. (Казахстан)
Ризун Владимир	Д. ф. н., проф. (Украина)
Саид Агил бин Шех	PhD, проф. (Малайзия)
Саудбай Мадияр	PhD, проф. (Казахстан)
Сердали Бекжигит	К. ф. н., доцент (Казахстан)
Тахан Серик	Д. ист. н., проф. (Казахстан)
Токтагазин Муратбек	К. ф. н., доцент (Казахстан)
Халилов Абдигани	PhD, проф. (Киргизстан)
Ченгел Хулия	PhD, проф. (Турция)
Шайхитдинова Светлана	Д. филос. н., проф. (Россия)
Шалахметов Гадильбек	Академик Международной Евразийской академии телевидения и радио (Казахстан)
Шестеркина Людмила	Д. ф. н., проф. (Россия)
Шульцман Петр	К. н. искусств., доцент (Казахстан)

Ответственный редактор, компьютерная верстка: Ильяс Курмангалиев
Ответственный секретарь: Гульжазира Ертасова

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. К.Сатпаева, 2, каб. 408
Тел.: (7172) 709-500 (вн. 31413) E-mail: vest_journalism@enu.kz

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. Серия ЖУРНАЛИСТИКА
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК.
Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций РК под номером №16995-Ж от 27. 03. 2018 г.
Периодичность: 4 раза в год.

Тираж: 25 экземпляров.

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Кажымукана, 13/1, тел.: (7172) 709-500 (вн.31413)

© Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

Мазмұны

ЖУРНАЛИСТИКА ТАРИХЫ

<i>Баткеева Б.Т.</i> Мәшһүр Жүсіп Көпеевтің публицистикалық шығармаларындағы ел, жер тағдыры	8
<i>Ертасова Г.Қ., Сақ Қ.Ө.</i> Алаш қайраткерлерінің тәуелсіздік туралы идеяларының өзектілігі	15
<i>Шақуова Р.А.</i> Голощекин саясатының Қазақстанда жүргізілуі	28
<i>Шәуенова Г.А.</i> Абай ұлылығы (Тұрағұл Абайұлының естелігі негізінде)	33

БАҚ ЖӘНЕ ҚОҒАМ

<i>Байғожина Д.Ө.</i> Бұқаралық коммуникация кеңістігіндегі мәдениет	40
<i>Жанысбаева А.П., Шындалиева М.Б.</i> Аймақтық БАҚ-тың қоғамдағы рөлі	47
<i>Сейфуллина З.</i> Журналистикадағы гендерлік теңсіздік	54

PR ТЕХНОЛОГИЯ

<i>Кунгурова О.Г., Дарбеков А.В.</i> Телевизия продюсерлігі Қазақстанның визуалды медиасферасын белсендіру ресурсы ретінде	60
---	----

ЖАҢА МЕДИА

<i>Асанов К.Д., Даулен М.Б.</i> Инновациялық технологияны игеру қажеттілігі және отандық журналистика мүмкіншіліктері	66
<i>Бейсенқұлов А.А., Болатова М.Б.</i> Журналист қызметіндегі әлеуметтік медиа	79

Contents

HISTORY OF JOURNALISM

<i>Batkeeva B.T.</i> The Fate of the Land and the People in Maskhur Zhusup Kopeyev's Publicistic Work	8
<i>Yertassova G.K., Sak K.O.</i> Actuality of Alash people's Ideas About Independence	15
<i>Shakuova R.A.</i> Implementation of Galoshchekin's Policy in Kazakhstan	28
<i>Shauyenova G.A.</i> The Greatness of Abai (according to Turagul Abaiuly's memoirs)	33

MASS MEDIA AND SOCIETY

<i>Baigozhina D.O.</i> Culture in the Space of Mass Communication	40
<i>Zhanysbayeva A.P., Shyndaliyeva M.B.</i> The Role of Regional Media in the Society	47
<i>Seifullina Z.</i> Gender Inequality in Journalism	54
..	

PR TECHNOLOGIES

<i>Kungurova O.G., Darbekov A.V.</i> Television Production as a Resource for Activating the Visual Media Sphere of Kazakhstan	60
---	----

NEW MEDIA

<i>Asanov K.D., Daulen M.B.</i> The Need for Innovative Technologies and Domestic Journalism	66
<i>Beisenkulov A.A., Bulatova M.B.</i> Social Media in the Journalist's Work	79

Содержание

ИСТОРИЯ ЖУРНАЛИСТИКИ

<i>Баткеева Б.Т.</i> Судьба земли и народа в публицистическом творчестве Машхур Жусупа Копеева	8
<i>Ертасова Г.К., Сак К.О.</i> Актуальность идеи деятелей Алаш о независимости	15
<i>Шакуова Р.А.</i> Политика Голощекина в Казахстане	28
<i>Шауенова Г.А.</i> Величие Абая (по мемуарам Турагула Абайулы)	33

СМИ И ОБЩЕСТВО

<i>Байгожина Д.О.</i> Культура в медиа пространстве	40
<i>Жанысбаева А.П., Шындалиева М.Б.</i> Роль региональных СМИ в обществе	47
<i>Сейфуллина З.</i> Гендерное неравенство в журналистике	54

ТЕХНОЛОГИИ PR

<i>Кунгурова О.Г., Дарбеков А.В.</i> Телевизионное продюсирование как ресурс активизации визуальной медиасферы Казахстана	60
--	----

НОВЫЕ МЕДИА

<i>Асанов К.Д., Даулен М.Б.</i> Необходимость развития инновационных технологии и возможности отечественной журналистике	66
<i>Бейсенкулов А.А., Булатова М.Б.</i> Социальные медиа в работе журналиста	79

XFTAP 19.41.09

Р.А. Шакуова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

(E mail: R_Shakuova@mail.ru)

Голощекин саясатының Қазақстанда жүргізілуі

Аннотация: Қазақстанда ХХ ғасырдың отызыншы жылдары қолдан жасалған ашаршылық құрбандарын ұмытуға болмайды. Өйткені бұл тұтастай ұлттың басына күштеп таңылған нәубет еді. 1931-1933 жылдары республиканың алты миллион халқының 2,5 миллионы қырылып қалды. Аштықтан, билік тарапынан болған қуғын-сүргіннен қашып, 1 миллион адам шет елдерге өтіп кетті. Ғалымдардың айтуынша, ашаршылық қазақ халқының дамуын 110 жылға кейін шегерген. Бірнеше жыл қатарынан орын алған, дүркін-дүркін қайталанған ашаршылық зұлматынан ұлтымыздың әбден сансырағаны сөзсіз. Еліміздің тұңғыш Президенті Н.Ә. Назарбаев: «Егер ашаршылық болмағанда біз қазір 45-50 миллион халық болып отырар едік», - дейді. Кеңес үкіметі тұсында, зұлмат кезең жайындағы ақиқатты айтуға тыйым салынған еді. Алайда, еліміз егемендігін алған тұстан бастап, тарихшылар, саясаттанушылар, зертеушілер және журналситтер тарихтың бізге беймәлім тұстарын зерттеп, тың деректер ұсынып, жоғалғанымызды қайта жаңғыртты. Ресми деректерге сүйенсек, ашаршылық кезінде қазақ халқы 2 миллион 500 мыңға жуық тұрғынынан айырылды. Бұл көрсеткіш мұнан да көп болуы бек мүмкін.

Ел басына туған нәубет жылдардың өзге де зардаптары жөнінде жас ғалымдар әлі де ізденіп, тарихтың ақтандақ беттерінің сырын ашатыны сөзсіз.

Кілт сөздер: Голощекин, нәубет жылдары, 1931-1932 жылдардағы ашаршылық, ұжымдастыру, «Кіші Қазан» төңкерісі, демография.

ХХ ғасырдың алғашқы жартысында қазақ халқы ең ауыр кезеңдердің бірін бастан кешірді. Бабаларымыз найзаның ұшымен, білектің күшімен қалдырған кең байтақ мекенді жайлап жатқан еркін халықты талай сынақ күтіп тұрды. Солардың ішінде адамзат жадысында өшпес із қалдырып кеткен 1931-1932 жылдардағы ашаршылық азабы еді.

Кеңестік кезеңде нәубет жылдары жайында сөз қозғауға рұқсат болған жоқ. Ол кездегі баспасөзде де бұл тақырып жазылмағаны белгілі. Отызыншы жылдардың нәубеті от басында, оңашада ғана талқыланатын. Көшпенді жұртты қынадай қырған аштық азабынан ешбір қазақ әулеті дін-аман құтыла алмады. Тоталитарлық дәуір ауызға алуға тыйым салған саяси жазалаулар мен ашаршылық шындығы 1988 жылдан бастап қазақ баспасөзінде жазыла бастады. Алғашқылардың бірі болып сталиндік лагерьлер тауқыметін тартып оралған «халық жаулары» зайыптарының бір тобы Мәскеудегі «Мемориал» қозғалысының мақсаттарына қолдау білдірген үндеу-хаттарын жария етті. Міне осы оқиғалардан соң, тарихшылар, журналистер зерттеу жүргізіп, ел басына туған зұлмат жылдар жайында ақиқаттар ашыла бастады.

Тарихқа жүгінсек, қазақ халқы бұған дейін де аштықты бастан өткерген болатын. Алайда, 1921-1922 жылдары қуаншылық салдарынан егін шықпай аштыққа ұшырап, малы мен жанынан айырылды. Ал, 1931-1932 жылдардағы нәубет тым басқа еді. Жиырмамыншы ғасырдың басында кеңестік қызыл империяның саяси қудалауынан бас көтеріп үлгермен қалың қазақты билеп-төстеу, бағындыру мақсатымен арнайы ұйымдастырылған ашаршылықтан халқымыздың тең жартысы қырылып қалғаны белгілі. Бүтін бір елді «жою» идеясы сол тұстағы Қазақстан өлкелік партия комитетінің хатшысы Филипп Исаевич Голощекин билікке келуімен бастау алған еді. Ол 1925 жылдың қыркүйегінде қазақ жеріне табан тіреген күннен бастап өз ойын жүзеге асыру үшін ешбір тайсалмай, жантүршігерлік жоспарларын ойластыра бастады. Әрбір қадамын алдын-ала ойластыратын басшы, тепсе темір үзетін ерлері, бір қауым жаудың бетін қайтара алатын данагөй қарттары және төзімін

сабырға жеңдірген, алтын құрсақты аналары бар ұлы елдің ұрпақтары білектің күшіне оңайлықпен бағынбайтынын білді. Сондықтан кез-келген жоспарын құжат жүзінде рәсімдеп, заң арқылы шешуді қолға алды. Ол ең алдымен «1917 жылы қазан мен 1925 жылғы қыркүйек аралығында қазақ сахарасында Совет үкіметі болмады, коммунистік партия ұйымы жоқ» деген шешімге келді. Голощекиннің биелеп-төстеу жұмыс әдісі етек алып өрістей бастаған кезде республикалық партия, совет белсенділері оған қарсылық көрсете бастайды. Голощекин бұл жайды да ұтымды пайдаланады. Ол оппозиция қанатын бірден қырку үшін жаңа саяси бағытты дәлелдеп Сталинге хат жолдады. Көп ұзамай оның арандатушылық саясатын қолдап, арам ойларын іске асыруға жол ашқан хат келіп жетеді. Онда: « Я думаю, что политика, намеченная в настоящей записке, является в основном единственно правильной политикой. И.Сталин», - делінген. Міне, осы тұста Голощекиннің әкімшілік-әкімгер басшылық әдісіне қарсы шыққандарға неше түрлі жала жабылды. Олардың қатарында Т. Рысқұлов, Н. Төреқұлов, С. Сейфуллин, О. Жандосов, Н. Нұрмаков, С. Сәдуақасов, С. Қожанов, С. Меңдешев, А. Әйтиев сияқты Алаш ардақтылары бар еді.

1927 жылғы желтоқсанда БК(б)П XV съезі болды. Оның шешімі бойынша 1932 жылдың көктеміне дейін елдің ауыл шаруашылығы жеке қожалықтан ұжымдық шаруашылыққа айналып үлгеруге тиіс болды. 1928 жылғы 27 тамызда Қазаткомның арнайы декреті шықты, соған сәйкес дәулетті қожалықтарды тәркілеу туралы Қазатком мен Халкомкеңес қаулы шығарды. Ол бойынша тез арада байлардың мал-мүліктерін кәмпескелеу науқаны басталып кетті. Оның революциялық сипаты тәркілеуге қарсылық әрекет көрсеткендерді қылмыстық жауаптылыққа тарту және аса ірі әрі жартылай феодал байларды жер аудару туралы 1928 жылғы 13 қыркүйекте шығарылған қаулымен күшейе түсті. Орталық кеңселерде бекітілген жарғыларды негізге алған Голощекин қазақ кадрларына байланысты жоспарларының жүзеге асырылуын шебер ұйымдастыра білді.

«Кіші Қазан» төңкерісін жасамақ болған Филипп Голощекиннің жосықсыз саясатына қарсы жергілікті халық талай рет бас көтерді. Кейбір дереккөздер мұндай көтерілістер мен толқулар Қазақстанның түкпір-түкпірінде бас-аяғы 372 рет болғанын көрсетеді. Кез-келген толқу күшпен басылып, қатаң жазаға тартылды. «Бас көтерген халыққа аяусыз жазалау шарасы жүргізілді. 1929-1932 жылдары ірі көтерілістер мен толқуларға қатысқаны үшін 5551 адам сотталып, оның 855-і атылды. Жалпы алғанда, күштеп ұжымдастыру кезінде 100 мыңнан астам адам жазаланды [1].

«Бай-кулақтарды кәмпескелеу туралы» 1928 жылы 28 тамыздағы қаулы да қазақ халқына тағы бір бүйірден келген ауыр соққылардың бірі еді. Өйткені, күштеп тәркілеуге тек бай-манаптар ғана емес, алдында бірен-саран малы бар кез келген қазақтың да дүниесі талан-таражға салынды. Ресми деректерге сүйенсек, 1929 жылы Қазақстандағы мал басы 40 миллионды құраса, 1933 жылы бұл көрсеткіш 4 миллионға дейін төмендеді. Ес білгелі ұлан асыр далада малын жайып, күн-көріс қамын жасап жүрген қарабайыр халық үшін ас-ауқатынан бір күнде айырылу оңай болған жоқ. Мал-жанынан айырып қана қоймай, көшпенді халықты отырықшы елдер қатарына қосу саясаты да онсыз да абдырып жүрген қара құрымды одан әрі састырды. Ф. Голощекиннің саясатын қолдаған О. Исаев, І. Құрамысов, Т. Голуодов, Е. Ерназаров бастаған топ 700-ге жуық байдың бар малын тартып алып, оларды қара жұмысқа жеккен. Аз уақыттың ішінде осыншама теперіш көрген қарабайыр халық қайыршы хәлге жетіп, ашаршылықтың зардабын көрді.

1928-1930 жылдары Қазақстанда, әсіресе, солтүстіктегі аудандарда егін шықпай қалды, астық тапшылығы көбейді. Ал осы жылдардың қысы да қоғамдық малды қынадай қырып салды. Астық жинау, ет дайындау жөніндегі жоспарлар өсе түспесе, азайған жоқ. Мұның бәрі шаруаның тұрмысын күйзелте берді.

Осы тұста, айта кету керек, Кеңес үкіметі қарамағында болған елдердің барлығы да қызыл империяның солақай саясатынан әр түрлі деңгейде зардап шекті. Сол тұстағы

ашаршылықтан Қазақстанда жалпы халықтың 22,4 пайызы жойылды. Украиндықтар да 13,3 пайыз халқынан айырылған. Алғашқы төрттікті Ресей (3,2 пайыз) мен Беларусь (1,3 пайыз) түйіндеген [2].

Ғалымдардың есептеуі бойынша 1932-1934 жылдар аралығында КСРО-да 8,7 млн адам қаза болған. Оның 2 млн 500-ге жуығы қазақтар еді. Қазақ халқы 1723 жылдары жоңғар шапқыншылығы кезіндегі «Ақтабан шұбырынды» мен екінші дүниежүзілік соғыс кезінде де дәл мұндай қырғынға ұшырамаған.

1937 жылы «халық жауы» деп қамауға алынып, сотталған, кейін ату жазасына кесілген Мансур Ғатауллин сотталар алдында айтылған сөзі: «...1932 жылы командировкамен Кентке (Қарқаралы маңындағы елді мекен) келгенімде басталды.

Машинадан түстім, айналада тірі пенде көрінбейді. Ештеңе жоқ, ұзыннан салынған қора ғана тұр. Есігін ашсам, ішінде өліктер жатыр. Үлкен қораның іші қатар-қатар жиналған мәйіттерге толы. Кейбір адамдардың көздері ашық жатыр, бірақ әне-міне өлетіні көрініп тұр.

Айғай-шуды естіп, сыртқа шықтым. Шаштары жалбырап, көздері қанталаған, қолдарында пышақтары бар әйелдер жүргізушіге тарпа бас салып, оны бауыздамаққа әрекеттенуде. Әуеге оқ аттым, олар тұра қашты.

Жан-жағыма көз салсам, бір ошақта үлкен қазан қайнап отта тұр. Бірдеңе пісіп жатыр. Қақпағын ашсам – қайнап жатқан судың ішінен жас баланың бірде аяғы, бірде қолы, бірде өкшесі көрінеді» [3].

1930 жылы аштықтан 313 мыңнан астам адам өлді. 1931 жылы ондай өлім 755 мыңға жетті. 1932 жылы 769 мыңнан астам адам өлді немесе ата қонысын тастап көшіп кетті. Аштық, індет және басқа жоқшылықтар салдарынан толық емес деректер бойынша 1 миллион 750 мың қазақ немесе ауыл халқының 40 пайызы тікелей шығынға ұшырады... Тек 1930 жылғы қаңтардан 1931 жылғы маусым аралығында 280 мыңнан астам қожалықтан 1 млн 70 мыңдай адам көшіп кетті [4].

Мамыражай өмірінен айырылып қана қоймай, тіршіліктен тарығып, ашаршылыққа ұшыраған халық жан сауғалап басқа жаққа бет бұра бастайды. Елдің біразы Өзбекстанға, Қырғызстанға, Оралға, Омбыға, Құлынды даласына, Астраханьға, Еділ бойына қарай ауа бастады. Шекарада ұсталып, қанды қырғынға ұшырап, Қытай, Ауған, Иран, Түркия асып кеткені қаншама.

Алаш ардақтысы, голощекиндік озбырлыққа қасқая қарсы тұрған Тұрар Рысқұловтың сол кезде Сталинге жазған хатындағы деректер төмендегідей: «Қазақстанмен көршілес өлкелерге көшіп барғандардың жерлерінен шамамен алынған соңғы деректер бойынша қазір: Орта Волгада – 40 мың, Қарақалпақстанда – 20 мың, Батыс Сібірде – 50 мың, Қырғызстанда – 10 мың, Орта Азияда 30 мың қазақ бар. Көшіп кетушілер тіпті Калмыкия, Тәжікстан, Солтүстік өлке және басқа да алыс жерлерге барған. Байлар бастаған халықтың бір бөлігі Батыс Қытайға көшіп кеткен... Бұл әдетте жаздыгүні жақын жерлерге және мал бар кезде болатын жай көшу емес, едәуір дәрежеде аш адамдардың тамақ іздеп босуы еді». Аш қазақтар көрші Ресей қалаларына кетіп, шетел ауды. Олардың ізін ала жолын тосып кері қайтару үшін мұздай қаруланған тосқауыл отрядтары жіберілді. Бұл жолда қақтығыс та болмай қалған жоқ. Өткендері өлермендікпен өтіп кетті, қалғандары қарудың күшімен кері қайтарылды. Елде қалғандарына тыныштық болмады, біразына салынатын алым-салықтарды көбейтіп, енді бір тобына әр түрлі айып тағылды.

1928 жылдан бастап жүргізілген кәмпескеден кейін жалғасқан 1931-1932 жылдардағы аштық, үсті-үстіне салынған салық ауыртпалығы халықты ашындырып, наразылық көтерілістеріне ұласты. Қазақстанда 1929-1932 жылдары 372 көтеріліс болып, оларға 80 мыңға жуық адам қатысқан. Әсіресе, Созақ, Шұбартау, Маңғыстау, Бұқтырма, Ырғыз, Қазалы, Қармақшы, Самар, Абыралы, Шыңғыстау, Қастек, Балқаш және басқа аудандарда шаруа қозғалыстары белең алды.

Бас көтерген халыққа аяусыз жазалау шарасы жүргізілді. 1929-1932 жылдары ірі көтерілістер мен толқуларға қатысқаны үшін 5551 адам сотталып, оның 855-і атылды. Жалпы алғанда, күштеп ұжымдастыру кезінде 100 мыңнан астам адам жазаланды [5]. 1933 жылдың 21 қаңтарына дейін басшылық қызметте отырған Голощекиннің құйтырқы әрекеттері мұнымен біткен жоқ. Ол қазақ тілінің жойылуына да ықпал еткісі келді. Ол қазақ интеллегенциясы ұсынған мекемелерді қазақыландыру, іс-құжаттарды қазақ тілінде жүргізу ісіне қатысты: «Қазақыландыру жұмысы партиядан басқа мекемелердің бәрінде жүру керек, партияның қазақылануының қажеті жоқ, өйткені партия Россиянікі, оның тілі орысша болса да жетеді», - дейді.

Түрлі құйтырқы істеріне байланысты ел арасында «Қужақ» атанып кеткен Голощекин қазақтың ішінен интеллегенцияның шығуын да қаламады. Қазақ зиялыларының елді сауаттандыру ісіне мейлінше кедергі келтіріп, ел жастарының оқуының алдын алмақшы болды. Сол себепті де Қазақстанда жоғарғы оқу орындарының ашылуына қарсы болып, олардың кеңес үкіметінің саясатымен тәрбиелейтін Мәскеу, Ленинградта оқығанын қалады. «Оқығандар жастарды бұзады, ұлттар алауыздығын қоздырады», – деген сандырағының астында, «білімді азаматтар азаттыққа ұмтылады» деген ойын жасырған еді. Сондықтан болар, тәркілеу сонынан, ірі көлемдегі саяси репрессиялардың «Алаш ісі» атанған ұлт зиялыларының жаппай жазалануына да қолдау көрсетті. «Қужақ» басшыны қолдағандар да аз болмады. Олар «шаш ал десе, бас алу» әдісін ұстанып ұлтымыздың ішіндегі ұлыларын да, қарапайым жұртты да қырғынға ұшыратты. Биліктің әртүрлі саяси соққыларынан бас көтере алмаған қара халық сол кезеңде бұрын-соңды болмаған ағайын арасындағы алауыздықтың, сатқындықтың куәсі болды.

Талай адамды «халық жауы» деп көрсеткен Филипп Голощекинді де 1939 жылы «антисоветтік ұйым құрды, Орталық комитетке қарсы күрес жүргізді, сондай-ақ гомосексуализммен шұғылданды қазақ тарихында» деп айыпталып, 1941 жылы 27 қарашада атылды. Бірақ сонынан сталиндік саяси қуғын-сүргінге ұшырағандар ретінде 1961 жылы ақталады. Дегенмен, бүтін бір халықтың аяусыз қырылуына, ес білген ерлердің елден безінуіне себепші болған, қала берді қазақ интеллегенциясының түп-тамырын жоюға бар күш-жігерін жұмсаған қатігез тұлға ретінде қалды.

Әдебиеттер тізімі

- 1 Көлбаев, Т. Геноцид Голощекина. / Т. Көлбаев // Алаш айнасы, 2009. - № 85.
- 2 Казахстан был признан самой пострадавшей страной в голоде. [Электр. ресурс] - URL: https://baq.kz/kk/news/kogam/kazakstan_asharshiliktan_en_kop_zardap_shekken_el_bolip_tanildi20171126_105800 (опубликовано в 26.11. 2017)
- 3 Жантасов Ж. Мансұр Ғатауллиннің сотталар алдында айтылған сөзі. / Ж. Жантасов // «Жалын» журналы, 1993, №7, - 47 б.
- 4 Козыбаев, М., Козыбаев, И., История Казахстана, - Алматы: Атамұра, 1993. - 246 б.
- 5 Сабыржанов С. Қазақтар қалай қырылды. // «Ақиқат» журналы, 1994, №3, - 112 б.

Р.А. Шакуова

Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

Политика Голощекина в Казахстане

Аннотация: Нельзя забывать жертв голода тридцатых годов XX века. Этот период был самым жутким и незабываемым в истории страны, так как это была специально запланированная

политика для уничтожения целой нации. В 1931-1933 годах из шести миллионов населения республики погибло 2,5 млн. людей от голода. 1 миллион человек сбежал за рубеж из-за нищеты, голода и постоянных пыток со стороны властей. По словам ученых, из-за голода в стране в те годы развитие казахского народа отстало на 110 лет. Постоянная нехватка еды и нищета, непрекращающиеся несколько лет подряд, окончательно убило дух народа.

Первый Президент страны Н.А. Назарбаев отметил: «Если бы не голода те жуткие времена, то сейчас нас было бы 45-50 миллионов». Во время Советского правительства было запрещено говорить о страшном этапе казахской истории. Однако, после получения независимости страны, историки, политологи и журналисты начали активно изучать самые сокровенные тайны периода голодомора и предоставили неопровержимые факты о том, что голод был создан руками властей, и тем самым возобновили потерянный этап истории. По официальным данным казахский народ потерял около 2,5 миллионов человек во время голода. Однако в дальнейшем этот показатель мог быть и больше, так как историки и молодые ученые до сих пор изучают годы «белых пятен» в стране.

Ключевые слова: Голощекин, годы «белых пятен», голод в 1931-1932 годы, коллективизация, «Малый Октябрь», революция, демография.

R.A. Shakuova

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

Implementation of Goloshchekin's Policy in Kazakhstan

Annotation. We must not forget the victims of the hunger in the thirties of the XX century. This period was the most terrible and unforgettable in the history of the country since it was a specially planned policy to destroy the entire nation. In 1931-1933 out of six million population of the Republic 2.5 million people died from hunger. Because of poverty and hunger and constant tortures by the authorities 1 million people fled abroad. According to the scientists, because of hunger in the country in those years, the development of the Kazakh people fell behind by 110 years. Constant lack of food and poverty continued for several years in a row and finally killed the spirit of the people.

The First President of the country N.A. Nazarbayev said: “Had there been no hunger in those terrible times, we would now be 45-50 million in number”. During the Soviet government it was forbidden to talk about the terrible stage of the Kazakh history. However, after gaining independence of the country, historians, political scientists and journalists began to actively study the most important secrets of the Holodomor period and provided irrefutable facts that the famine was created by the hands of the authorities and thus resumed the lost stage of history. According to the official data, the Kazakh people lost about 2.5 million people during the famine. However, in the following years, this figure might have been higher since historians and young scientists still study the years of “white spots” in the country.

Key words: Goloshchekin, years of “white spots”, the 1931-1932 famine, collectivization, “Small October”, revolution, demography.

References

- 1 Kolbaev, T. Goloshekindik genocid [The genocide of Goloshchekin]. (Alash ajnasy, № 85. 2009). [in Kazakh]
- 2 Kazakhstan was recognized as the most affected country in the famine. [Electronic version] - URL: https://kazakhstan_asharshiliktan_en_kop_zardap_shekken_el_bolip_tanildi http://baq.kz/kk/news/kogam/kazakhstan_asharshiliktan_en_kop_zardap_shekken_el_bolip_tanildi 20171126_105800 (accessed 26.11. 2017) [in Kazakh]
- 3 ZHantassov, ZH. Mansur Fataullinnin sottalar aldynda ajtylgan sozi [Mansur Gataullin's speech before the verdict]. («ZHalyn» zhurnaly, 1993, №7). [in Kazakh]

- 4 Kozybaev, M., Kozybaev I., Kazakstan tarihy [History of Kazakstan]. (Atamura, Almaty, 1993. - 246 p.). [in Kazakh]
5 Cabyrzhanov, S. Kazaktar kalai quryldy [How the Kazakhs were killed]. (Akikat, 1994, №3).

Автор туралы мәлімет:

Шакуова Р. А. – журналистика факультетінің PhD докторанты, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университеті, Янушкевич көш., 6, Астана, Қазақстан.

Shakuova R.A. – PhD doctoral student of the Faculty, L.N. GumilyovEurasian National University, Yanushkevich str. 6, Astana, Kazakhstan,

XFTAP 19.41.09

Г.А. Шауенова

*Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан
(E-mail: gulzabira_72@mail.ru)*

Абай ұлылығы

(Тұрағұл Абайұлының естелігі негізінде)

Аңдатпа. Мақалада қазақтың ұлы ақыны, дана ойшыл, ұстаз, композитор, аудармашы, қазақ тілі мәдениетінің пионері, сонымен бірге ресейлік және еуропалық мәдениетке жақын болу туралы айтылады. Мақалада Қазақстан тарихында ең ұлы ақындардың орнын алған студенттердің еңбектеріне талдау жасалады. Абайдың сол заманғы өркениетке жақын ұлы Тұрағұлдың естеліктеріне сүйеніп, білім мен шабыт рахатын айқындайды.

Бұл мақалада сондай-ақ, Абайдың және оның шәкірттерінің қолжазбалары, жұмыстары бүгінгі күнде баспадан басылып шыққандығы, олар Қазақстанның ұлттық басылымын құру және дамытудың басы болғандығын атап көрсетеді.

Әкесі туралы жазған естеліктерінде Тұрағұл – Абай дәуіріндегі әлеуметтік, әлеуметтік, саяси және тарихи аспектілерді жан-жақты талдайды.

Түйін сөздер: Абайдың поэтикалық мектебі, ақынның ұлылығы, ұлттық басылым, жады жанры.

Қазан төңкерісіне дейінгі мерзімде қазақ елінде түрлі басылымдар жарыққа шыға бастағаны мәлім. «Дала уәлаятының газеті» («ДУГ»), «Түркістан уәлаятының газеті» («ТУГ») тұтастай алғанда, отарлаушы Ресей империясының қазақ жеріндегі билігін күшейтуге деген мүддесіне орай тиісті жарлық өкім, бұйрықтарын жариялауды мақсат етті. Бұл жерде бірер жайтты баса айтқан абзал:

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Журналистика сериясы» журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журналдың мақсаты. Қазақ баспасөзінің тарихы, журналистиканың теориялық және қолданбалы ғылымдары, қоғаммен қатынасы, көсемсөзі, баспасөз қызметі туралы мұқият тексеруден өткен материалдарды жариялау.

2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған 1 баспа нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 408 кабинет) және **vest_journalism@enu.kz** электрондық поштасына Word форматындағы нұсқасын жіберуі қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.

Мақалалар қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде қабылданады.

3. Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланы Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысына басуға келісімі мен шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді.

4. Мақаланың көлемі: 8 беттен кем болмауы (16 беттен аспауы) керек.

5. Мақаланың құрылымы: (қағаз беті - А4, кітап сұлбасында, барлық беттеу жолы – 20 мм. Шрифт: Times New Roman - нұсқасында, әріптің көлемі (кегль) - 14);

6. XFTAP <http://grnti.ru/> - бірінші жолдың сол жақтауына жазылады;

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында, қою кіші әріппен жазылады;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен жұмыс мекемесі қасына бірдей белгі қойылады);

Автор(лар)дың E-mail-ы – жақша ішінде, жол ортасында курсивпен жазылады;

Мақала атауы – жолдың ортасында, жартылай қою кіші әріппен жазылады;

Аңдатпа - 100-200 сөз; формуласыз, мақаланың атауын мейлінше қайталамауы және әдебиетке сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспесі, мақаланың мақсат/міндеттері, қарастырылған сұрақтың тарихы/ зерттеу әдістері, нәтижелері/ талқылаулары, қорытындысы) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны беріледі.

Түйін сөздер (6-8 сөз немесе сөз тіркесі) - Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы жиі кездесетін сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-іздістіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсат/ міндеттері, қарастырылған тақырыптың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет. Жоларалық интервал - 1, азат жол - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.

Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр таблица, сурет қасында оның аталуы болу қажет. Сурет айқын әрі сканерден өтпеген болуы керек.

Мақаладағы формулалар тек мәтінде оларға сілтеме берілсе ғана нөмірленеді.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары алғаш қолданылса міндетті түрде түсініктеме берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттерге сілтеме. Мәтінде әдебиетке жасалған сілтеме тікжақшаға алынады. Әдебиет сілтемелері мәтіндегі қолданылуына қатысты нөмірленіп, қолданыс ретіне байланысты алғашқы сілтеме [1, 253 б.] арқылы, екінші сілтеме [2, 182 б.] арқылы т.с.с. жүргізіледі.

Әдебиеттер тізімінде кітаптың жалпы бет көлемі көрсетіледі.

Жарияланбаған еңбектерге сілтеме жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өткізілмейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізіміндегі **транслит пен ағылшын аударманы** беру үлгісін **buljourn.enu.kz** сайтындағы рәсімдеу үлгісінен қараңыз).

Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекенжайы, телефоны, e-mail-ы қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде толтырылады.

6. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның кейін қайтарылуы, оның журналда басуға жолданғанын білдірмейді.

7. Электронды корректурамен жұмыс. Редакцияға тіркелген мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторға танысуына жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) үш күн аралығында қайта қарап, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жолдауы керек. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. Төлем көлемі 2018 жылға ЕҰҰ қызметкерлері үшін 4500 теңге және басқа ұйым қызметкерлеріне 5500 теңге болып белгіленді.

Реквизиттер:

РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Столичный филиал АО «Цеснабанк»

КБЕ 16

БИН 010140003594

БИК TSES KZ KA

Счет в кодировке IBAN –

KZ 91998 BTV 0000003104

«За публикацию ФИО автора»

Provision on articles submitted to the journal “Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Journalism Series”

1. Publication of carefully selected original scientific works in the field of journalism, publication of materials devoted to the scientific issues of the direction of historical, theoretical and applied research of journalism, public relations, journalism, publishing.

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 408) and by e-mail **vest_journalism@enu.kz** in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained.

Language of publications: Kazakh, Russian, English.

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations.

4. **The volume of the article** should not exceed 18 pages (from 6 pages).

5. **Structure of the article** (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

GRNTI <http://grnti.ru/> - first line, left

Initials and Surname of the author (s) - center alignment, italics

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - center alignment, italics

Author's e-mail (s)- in brackets, italics

Article title - center alignment, bold

Abstract (100-200 words, it should not contain a formula, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - line spacing - 1, indent of the «red line» -1.25 cm, alignment in width.

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

In the article, only those formulas are numbered, to which the text has references.

All abbreviations, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on the financial support of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References. In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see below in the sample of article design).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be carefully verified. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge):

Requisites:

РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Столичный филиал АО «Цеснабанка»

КБЕ 16

БИН 010140003594

БИК TSES KZ KA

Счет в кодировке IBAN –

KZ 91998 BTV 0000003104

«за публикацию ФИО автора»

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Журналистика»

1. **Цель журнала.** Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ в области журналистики, публикации материалов посвященных научным вопросам исторических, теоретических и прикладных исследований журналистики, связи с общественностью, публицистики, издательского дела.

2. **Автору, желающему опубликовать статью в журнале** необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 408) и по e-mail **vest_Journalism@enu.kz**. При этом должно быть строго выдержано соответствие между **Word**-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: Казахский, русский, английский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. **Объем статьи** не должен превышать 16 страниц (от 8 страниц).

5. **Схема построения статьи** (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: тип – Times New Roman, размер (кегель) - 14):

ГРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановку задачи, цели, историю, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными. В статье нумеруются лишь те формулы, на которые по тексту есть ссылки. Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы. В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1, 153 с.], вторая - [2, 185 с.] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 с.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нецензурируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: *фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail* – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Реквизиты:

РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Столичный филиал АО «Цеснабанка»
КБЕ 16
БИН 010140003594
БИК TSES KZ KA
Счет в кодировке IBAN –
KZ 91998 BTV 0000003104

«За публикацию ФИО автора»

Редактор: **Қайрат САҚ**
Жауапты хатшы: **Гүлжазира ЕРТАСОВА**
Дизайн: **Ілияс РЫСБЕКҰЛЫ**

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ. Журналистика сериясы.
-2018. - 2 (123). - Астана: ЕҰУ. 95-б.
Шартты б.т. - 11.8 Таралымы - 25 дана

Мәтін мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы,
Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: (87172) 709-500 (ішкі 31-413)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
баспасында басылды